

poslovni edukator

časopis za osnovne i srednje škole, predškolske ustanove i druge javne ustanove

PRAVO

Postupak nadomještanja suglasnosti u radnim odnosima nakon posljednjih izmjena Zakona o radu

Novine u Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti

RAVNATELJI:

Interkulturalni ravnatelj

– nova dimenzija

liderstva u obrazovanju

**ZAPOŠLJAVANJE
HRVATSKIH
BRANITELJA**

**PROTOKOL O POSTUPANJU
U SLUČAJU
SEKSUALNOG NASILJA
U SUSTAVU
ODGOJA I OBRAZOVANJA**

**ZDRAVLJE:
ANDOL I ASPIRIN**

čarobne pilule protiv starenja i još nekih drugih stvari koje trebate znati

**Kaznena djela
davanja i primanja mita
s naglaskom na javne ustanove**

**PRIMJENA NOVIH
IZMJENA I DOPUNA PRAVILNIKA
O PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU
I RAČUNSKOM PLANU U ŠKOLAMA**

Prekovremeni rad

administrativno-tehničkog osoblja

u odgojno-obrazovnim ustanovama

Vi ste tražili - mi organiziramo!

OBAVIJESTI:

NAJAVA SEMINARA ZA RAVNATELJE

Obavještavaju se svi **ravnatelji osnovnih i srednjih škola** da će se u travnju, svibnju i lipnju 2018. godine organizirati jednodnevni seminari o aktualnoj temi. U travnju će se organizirati za ravnatelje u Splitu, Zagrebu i Osijeku. Seminari su namijenjeni svim ravnateljima školskih ustanova. Prvi seminar održat će se u Splitu, a ako bude dovoljno zainteresiranih, također, u Zagrebu i Osijeku. O datumu održavanja jednodavnog seminara za ravnatelje sve će škole biti obaviještene na vrijeme.

Predavači: mr. sc. Iris Gović Penić, sutkinja Županijskog suda u Zagrebu
Ela Kovačić, dipl. iur.

Tema: **Temeljni kolektivni ugovor u javnim službama i sva problematika primjene određenih članaka.**

Prijave možete vršiti od **1. travnja 2018. godine** na: **casopis.poslovni.edukator@gmail.com**

Kotizacija za sve pretplatnike časopisa iznosi **300,00 kuna**, a za sve ostale 400,00 kuna.

U cijenu kotizacije uključen je radni materijal (knjiga TKU).

Kontakt osoba: **Josipa Coce Bašić** | Kontakt telefon: **021 208 976**

NAJAVA SEMINARA ZA SVE PRETPLATNIKE ČASOPISA „POSLOVNI EDUKATOR“ I ČLANOVE UTIRUŠ-a

Obavještavaju se svi pretplatnici časopisa, kao i članovi Udruge tajnika i računovođa u školstvu, da će se u lipnju 2018. godine održati jednodnevni seminar o aktualnim temama.

Predviđene teme jednodavnog seminara bit će:

- izmjena Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
- Zakon o radu – aktualnosti
- Temeljni kolektivni ugovor u javnim službama te Granski kolektivni ugovor za školstvo
- Zasnivanje radnih odnosa za osobe s prednostima pri zapošljavanju s naglaskom na Zakon o braniteljima i Zakon o invalidima
- Rad školskih odbora
- aktualni sat: Vaša pitanja, naši odgovori.

Seminar je namijenjen **za sve ravnatelje i tajnike školskih ustanova**. Seminar će se održati u Zagrebu. Kotizacija za sve članove UTIRUŠ-a i pretplatnike časopisa iznosi **300,00 kuna**, a za sve ostale 500,00 kuna. U cijenu kotizacije uključen je radni materijal (knjiga TKU i prezentacije).

Prijave možete vršiti od 1. travnja 2018. godine na: **casopis.poslovni.edukator@gmail.com**

Za članove UTIRUŠ-a kontakt osoba: **Dunja Jakaša** | Kontakt telefon: **021 221 276**

Za pretplatnike časopisa Poslovni edukator kontakt osoba: **Josipa Coce Bašić** | Kontakt telefon: **021 208 976**

Impressum:

POSLOVNI EDUKATOR, Broj 2/2018.
UDK, ISSN 1846-3916

Nakladnik:

Kovačić konzalting d.o.o.

Ivana Gundulića 3, 21220 Trogir

Tel./fax. 021/208-976

OIB: 79608058419

e-mail: kovacic.konzalting@gmail.com

IBAN: HR6623400091110841586

Za nakladnika:

Ela Kovačić

Glavna i odgovorna urednica:

Ela Kovačić

Direktorica

Kovačić konzalting d.o.o.:

Ela Kovačić

Dizajn časopisa:

Ela Kovačić

Lektorica:

Daniela Radan

Kontakt osoba za savjetovanje
posredstvom elektroničke pošte:

Josipa Coce Bašić - za pretplatnike

Dunja Jakaša - za članove utiruša

e-mail:

casopis.poslovni.edukator@gmail.com

Tel.: 021/208 976 - za pretplatnike

Tel.: 021/221 276 - za članove UTIRUŠ-a

Suradnici i autori:

Ela Kovačić, Zdravka Grđan,

Iris Gović Penić, Ružica Vukobratović,

Diana Anzulović, Jurica Botić,

Seka Jurčev, Sandra Tomić Ilić,

Krunoslav Daković, Ivana Bujas,

Tanja Pavelin, Marijeta Usmiani,

Blanka Sertić, Mario Jakša,

Zorica Tešija, Ivana Jakir-Bajo,

Rajka Domin, Jadranka Bando,

Ana Jerković, Jelena Coce,

Daniela Radan, Karmen Hrabar,

Vinka Rašetina, Ana Tuškan,

Vedran Kovačić.

Tisak:

Jafra print, Solin

Cijena:

700,00 kuna u pretplati

Tekstovi objavljeni u časopisu
"Poslovni edukator" izražavaju mišljenje
autora i ne moraju se isključivo
podudarati s mišljenjem uredništva.

UVODNA RIJEČ - Ela Kovačić	04
RAVNATELJI	06
Interkulturalni ravnatelj – nova dimenzija liderstva u obrazovanju - Zdravka Grđan ..	06
PRAVO	09
Postupak nadomještanja suglasnosti u radnim odnosima nakon posljednjih	
izmjena Zakona o radu - Iris Gović Penić	09
Novine u Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti - Ružica Vukobratović	11
Određivanje pripadajućeg koeficijenta zaposlenicima školskih ustanova radi	
obračuna plać: učestali problemi - Diana Anzulović	14
Opći akti kao predmet inspeksijskog nadzora u školskim ustanovama - Jurica Botić ...	16
Zapošljavanje hrvatskih branitelja - Seka Jurčev	19
Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja u sustavu odgoja i	
obrazovanja - Seka Jurčev	24
Registar zaposlenih u javnom sektoru (RegZap) - Sandra Ilić Tomić	27
Promjena zanimanja i nastavak obrazovanja u srednjoj školi - Krunoslav Daković	30
Kaznena djela davanja i primanja mita s naglaskom na javne ustanove	
- Tanja Pavelin i Ivana Bujas	34
Kazneno djelo povrede djetetovih prava - Tanja Pavelin i Ivana Bujas	38
Dopunski rad - Marijeta Usmiani	42
Suicid u adolescenciji - Blanka Sertić	45
Prekovremeni rad administrativno-tehničkog osoblja u odgojno-obrazovnim	
ustanovama - Mario Jakša	48
JAVNA NABAVA	51
Institut sukoba interesa po Zakonu o javnoj nabavi 2016. - Zorica Tešija	51
RAČUNOVODSTVO	55
Primjena novih izmjena i dopuna Pravilnika o proračunskom računovodstvu i	
računskom planu u školama - Ivana Jakir-Bajo	55
Izmjene u Pravilniku o porezu na dohodak i poslovanje škole - Rajka Domin	63
PRAKTIKUM ZA PRAVNIKE	68
Prijave mirovinskog osiguranja u sustavu LANA-HZMO - Jadranka Bando	68
ODGOJ I OBRAZOVANJE	71
Depresija kod djece i adolescenata - Ana Jerković	71
Masovni mediji i mladi - Jelena Coce	74
RAD U ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA	76
Nacionalna strategija poticanja čitanja - Daniela Radan	76
JEZIČNI SAVJETNIK	79
Stilističke pogriješke u administrativno-poslovnom stilu - Karmen Hrabar	79
PITALI STE, ODGOVARAMO	81
Ovrha na naknadama plaće za vrijeme bolovanja; Dnevnice; Naknada za trošak	
prijevoza na posao i s posla; Ostvarivanje prava - Rajka Domin	81
Pedagoške mjere - Marijeta Usmiani	85
Prestanak privremene nesposobnosti radnika za rad - Ružica Vukobratović	88
Porez na promet nekretnina; Porez na dohodak - Vinka Rašetina	90
Plan nabave - Zorica Tešija	94
Sistematski pregled - Vedran Kovačić	97
TUMAČENJE TKU	100
Objavljena Tumačenja Povjerenstva za tumačenje TKU - Ela Kovačić	100
IZ RADA UDRUGE	102
Održane panel diskusije - Ela Kovačić	102
Zahtjev za izmjenu koeficijenta složenosti poslova tajnika i računovođa u	
ustanovama za odgoj i obrazovanje - Ana Tuškan	103
Održan sastanak u MZO s ciljem rješavanja problema administrativno-tehničkog	
osoblja u školama i učeničkim domovima	105
ZDRAVLJE	108
Andol i Aspirin – čarobne pilule protiv starenja i još nekih drugih stvari	
koje trebate znati - Vedran Kovačić	108
RIDERE PER VIVERE - Rajka Domin	110

Ela Kovačić
dipl. iur.

Predstavljanje sindikata ATOS

Sindikativno-administrativno-tehničkog osoblja u školama i učeničkim domovima (dalje u tekstu: Sindikat ATOS) je dobrovoljna strukovna udruga radnika osnovana kao pravna osoba za sve zaposlene na administrativno-tehničkim poslovima u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima u Republici Hrvatskoj, neovisna od bilo koje lokalne, regionalne ili središnje uprave, javnih tijela, poslodavaca, političkih stranaka, vjerskih i komercijalnih organizacija.

Sindikativno-administrativno-tehničkog osoblja u školama i učeničkim domovima od strane svih vlasti do sada te pasivnost ostalih sindikata koji djeluju u sustavu obrazovanja na konkretne probleme s kojima se susreću radnici zaposleni na administrativno-tehničkim poslovima.

Potreba za osnivanjem sindikata nastala je nakon smanjenja koeficijenta složenosti poslova (2013. godine) te nakon najave Vlade RH o uvođenju izdvajanja pomoćno-tehničkih poslova iz javnih službi (tzv. outsourcing). Tada se nitko nije previše senzibilizirao za probleme administrativno-tehničkog osoblja i pokrenuo odlučne korake da se situacija promjeni i ispravi.

Smatrali su da drugi sindikati ne mogu istinski pomiriti interese i probleme grupacije administrativno-tehničkog osoblja s drugim grupacijama npr. učitelja i nastavnika u osnovnim i srednjim školama za koje primarno postoje i predstavljaju većinu te da svoja prava i zaštitu postojećih prava mogu jedino i isključivo ostvariti kroz sindikat koji će istinski i isključivo zastupati administrativno-tehničko osoblje.

Ciljevi rada i svrha Sindikata, sukladno Statutu ATOS-a, su:

1. borba svim demokratskim i zakonitim sredstvima za pravične plaće i bolji materijalni i socijalni status administrativno-tehničkog osoblja u školama i učeničkim domovima
2. borba svim demokratskim i zakonitim sredstvima protiv sprečavanja izdvajanja pratećih i neosnovanih djelatnosti iz djelatnosti odgoja i obrazovanja
3. zaštita dostojanstva i ugleda radnika zaposlenih na administrativno-tehničkim poslovima u školama i učeničkim domovima
4. zalaganje za unaprjeđenje materijalnih uvjeta rada administrativno-tehničkog osoblja u školama i učeničkim domovima
5. sklapanje kolektivnih ugovora
6. vođenje brige o stalnoj i kontinuiranoj edukaciji i osposobljavanju sindikalnih povjerenika na području djelovanja Sindikata
7. sudjelovanje i osnaživanje u razvitku sindikalne i društveno-socijalne svijesti u Republici Hrvatskoj
8. promicanje partnerstva i jačanje kapaciteta sindikalnih organizacija na zajedničku dobrobit
9. promicanje socijalne i ekonomske jednakosti, jačanje socijalne kohezije te borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti
10. širenje svijesti o ljudskim pravima i promicanje demokracije te dosljedno poštivanju načela vladavine prava i pravne države.

Djelatnosti Sindikata su:

1. sudjelovanje u pregovorima za sklapanje kolektivnih ugovora od interesa za članove Sindikata te sklapanje kolektivnih ugovora

2. pružanje besplatne pravne pomoći i pravne zaštite u području radnog prava i kolektivnih ugovora za sve članove Sindikata
3. provođenje štrajka i prosvjeda sukladno odredbama Zakona i ovog Statuta
4. sudjelovanje u javnim raspravama oko donošenja zakona i podzakonskih akata koji se odnose na administrativno-tehničko osoblje u školama i učeničkim domovima
5. izdavanje knjiga, časopisa i letaka, održavanje javnih prezentacija, tribina, seminara, savjetovanja i skupova
6. provođenje peticija i anketa iz područja djelovanja Sindikata
7. komercijalni poslovi za članove sindikata
8. ostali načini pomoći članstvu Sindikata u skladu s financijskim mogućnostima Sindikata
9. suradnja s drugim srodnim sindikatima i organizacijama, uključujući međunarodnu suradnju
10. ostali poslovi koji proizlaze iz načela i ciljeva rada i svrhe Sindikata.

Od osnivanja do danas Sindikat ATOS istinski radi i trudi se kako bi se poboljšao položaj administrativno-tehničkog osoblja u školama i učeničkim domovima. Kroz pravno savjetovalište pružili su pravnu pomoć u preko tristo slučajeva te iz dana u dan ATOS raste učlanjenjem novih članova. Velikom broju članova Sindikata ATOS pružili su pravnu zaštitu slanjem podnesaka odgojno-obrazovnim ustanovama te su u manjem broju slučajeva tražili da nadzor izvrši nadležna prosvjetna inspekcija. Održali su

stotine sastanka i prezentacija, proveli su peticiju koju je potpisalo više od 4400 radnika zaposlenih u odgojno-obrazovnim ustanovama s ciljem povrata koeficijenta složenosti poslova, a inicirali su i sastanak u Ministarstvu znanosti i obrazovanja s ciljem rješavanja najvažnijih problema s kojima se susreću. U daljnjem radu planiraju još više pregovarati, obrazlagati i razgovarati o svim problemima administrativno-tehničkog osoblja sa svim relevantnim dionicima koji im mogu pomoći i koji su senzibilizirani za naše probleme, a posebno planiraju pružiti punu pravnu zaštitu i pomoć svim svojim članovima te tako, u punom smislu riječi, opravdati smisao postojanja i djelovanja Sindikata ATOS.

U razgovoru predsjednice UTIRUŠ-a i predsjednika ATOS-a došli smo do zajedničkih ideja i odlučili kako međusobnim podržavanjem možemo doprinijeti vraćanju statusa i digniteta tajnika i računovođa na obostrano zadovoljstvo, stoga pozivamo sve zainteresirane da se učlane u ATOS i na taj način doprinosu rad jednog sindikata koji ima iste ciljeve kao i UTIRUŠ.

Iako je UTIRUŠ strukovna udruga rado će svoje znanje podijeliti sa svim sindikatima koji su zainteresirani u zajedničkoj borbi za bolja prava radnika, odnosno bolja prava za sve nas. Naslovnici ovog broja časopisa posvećujemo radu i doprinosu sindikata ATOS-a u nadi kako će dobiti snagu u članstvu i biti vidljiviji zajedno sa sindikatima SHU i Nezavisnim strukovnim sindikatom.

Sretno nam!

prof.
Zdravka Grđan¹

Interkulturalni ravnatelj – nova dimenzija liderstva u obrazovanju

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga Zdravki Grđan na:
casopis.poslovni.edukator@gmail.com

Ravnatelj škole je jedan od ključnih subjekata kada govorimo o obrazovnom menadžmentu i liderstvu u obrazovanju. Specifične profesionalne kompetencije ravnatelja škole, kao i njegove razine djelovanja, sposobnosti pretvaranja znanja u akciju kroz kvalitetne menadžerske vještine te prepoznatljiv pedagoško-menadžerski stil ponašanja i djelovanja definiraju ravnatelja kao lidera.

1. UVOD

Ovisno o ciljevima i ishodima menadžmenta i liderstva u obrazovanju, možemo napraviti grubu podjelu na **razredni, školski i obrazovni menadžment**. Međutim, ravnatelj škole ima aktivnog profesionalnog udjela i utjecaja u svim razinama obrazovnog menadžmenta tj. na različitim razinama organizacijskih struktura u odgojno-obrazovnom sustavu. S obzirom na različitost i zahtjevnost djelokruga rada ravnatelja, sadržaje školskog kurikulumu, razvojne strategije i ciljeve, mijenjaju se i nadograđuju uloge ravnatelja u suvremenom školskom sustavu i radnom okruženju.

Ravnatelj škole poprima različite uloge u svom svakodnevnom radu u školi te postaje pokretač, kreativac, kontrolor, medijator, komunikator, motivator i dr. Upravo ova interdisciplinarnost i operativna primjenjivost različitih ravnateljskih uloga u radnoj školskoj svakodnevici diktira i stvara novu dimenziju liderstva u obrazovanju. Jedna od ključnih uloga ravnatelja, kada govorimo o modernom obrazovnom liderstvu, jeste interkulturalna uloga koja ravnatelj škole definira kao interkulturalnog ravnatelja.

2. INTERKULTURALIZAM U OBRAZOVNOM SUSTAVU

Od davnina, pa sve do danas, čovjek kao primarno misaono biće bavi se vječnom tematikom odgoja i

obrazovanja. Kontinuiran razvoj znanstvenih disciplina kroz prošlost, uvođenje, reformacije i transformacije škola diljem svijeta, promišljanja i istraživanja dovela su do kreiranja i afirmacija znanstvenih i praktičnih paradigmi i teorija. **Pedagogijska znanost** u sustavu odgoja i obrazovanja zauzima značajno i odgovorno mjesto u kreiranju i razvijanju odgojnih i obrazovnih odrednica. Vidljivi rezultati su ljudsko znanje, postignuća, kompetencije, odgojne i obrazovne vrijednosti bez kojih je ulaganje u budućnost beskorisno i nezamislivo.

Interkulturalna pedagogija je područje direktnog odgojnog i obrazovnog rada upravo na pitanjima koja su važna za sam opstanak, razvoj i kontinuitet pojedinca, obitelji, određenog miljea ljudi, određenog naroda, određene kulture.

Odgajanje jest stalni proces formiranja, afirmacije i nadogradnje pojedinca i društva u svim dimenzijama života. Izostanak cilja odgoja, njegovih sadržaja, zadaća i metoda pogubno je za svaku novu ideju stvaranja suvremene škole, kvalitetnog i razvijenog civilnog društva te naposljetku odgovornog i samostalnog pojedinca.

Suvremen, fleksibilan i kvalitetan pristup sustavu odgoja i obrazovanja, s naglaskom na cjeloživotno učenje, nalazi se u interkulturalnoj pedagogiji.

Unutar sustava odgoja i obrazovanja, podjednako na formalnoj i neformalnoj razini, poželjno je

¹ Ravnateljica, Druga gimnazija Varaždin

stvaranje aktivnog odnosa svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa prema interkulturalizmu, kao pokretu i programu ravnopravnog dijaloga, suradnje, zajedništva i međuodnosa u priznatim multikulturalnim raznolikostima pojedinaca i zajednica, najosjetljivijeg na pitanje odnosa.

Posljedica takvih teorija i pojava društva jest da su najvažnija pitanja obrazovanja postali individualni i kolektivni identitet, odnosi među ljudima, sposobnost da živimo zajedno i poštujemo slobodu drugih, pitanje nasilja i rješavanje sukoba te ravnoteža moći između pojedinaca, skupina i institucija (Perotti 1995: 22).

Odgovornost, razina svijesti i dosljednost odgojno-obrazovnih institucija dolaze do izražaja prilikom provođenja njihovih odgojno-obrazovnih zadaća prema načelima interkulturalizma. U Hrvatskoj interkulturalna načela nisu eksplicitno ugrađena u školski obrazovni sustav, već su integrirana u interdisciplinarne međupredmetne sadržaje Građanskog odgoja i obrazovanja, konkretno u kulturološku sadržajnu dimenziju Građanskog odgoja i obrazovanja.

3. RAVNATELJ U KONTEKSTU OBRAZOVNE GLOBALIZACIJE

Područje odgoja i obrazovanja pripada domeni globalnih i internacionalnih promišljanja i oblikovanja sustava. Cjeloživotno učenje, kao indikator obrazovne globalizacije i kao proces razvoja i rasta čovjeka u svim sferama života, postaje nužnost, ali i prirodan slijed multikulturalnog i multifunkcionalnog društva.

Stvaranje novih procesa i odnosa u sustavu odgoja i obrazovanja uključuje dimenzije interkulturalnih komunikacija, vrijednosti i kompetencija. Mogućnosti razvoja interkulturalnog dijaloga među nositeljima odgojno-obrazovnog rada, uključujući i suradnju s vanjskim institucijama, užom i širom lokalnom, nacionalnom i europskom zajednicom, temelje se na poštivanju različitosti svakog pojedinca. Ravnatelj škole u ovom procesu ima najvažniju ulogu tzv. interkulturalnu ulogu, a ujedno i odgovornost. Otvorenost i svijest o različitosti izazov je u području interkulturalne pedagogije s kojim se podjednako

susreću učenici, nastavnici, roditelji, ravnatelji i cjelokupne društvene sfere bez obzira na to radi li se o osobi kao individui, vjerskoj ili nacionalnoj razini.

Znanstveno utemeljena pedagojska znanja, stečene sposobnosti i vještine doprinose stvaranju i poboljšavanju komunikacijskih odnosa i interkulturalnog dijaloga u školama i cjelokupnom društvu. Potrebno je koristiti različite metode za poučavanje i odgajanje djece i mladih. Konstruktivnim pristupom i zahtijevanjem međusobnog razumijevanja, poštivanja i uvažavanja kulturnog podrijetla, osobnosti i interesa pojedinaca stječu se i čuvaju životne vrijednosti odgovornosti, prijateljstva, zajedništva i antirasizma.

Perspektiva interkulturalnog odgoja i obrazovanja je u kvalitetnoj i aktivnoj interakciji nacionalnog školskog kurikuluma, njegovih temeljnih odrednica, sadržaja, zadataka i ciljeva, kao i svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa s ciljem stvaranja mreže potpore za poticajnu učeću zajednicu. Osvješćivanje interkulturalnih spoznaja i kompetencija kod nosioca odgojno-obrazovnog procesa i obrazovnih politika primarno je sredstvo u ostvarenju kvalitetnog suvremenog društva.

Interkulturalni ravnatelj ima zadatke ostvarenja kratkoročnih učinka na svakodnevnoj školskoj bazi, ali i nužnost ostvarenja obrazovnih ciljeva koji će imati dugoročni efekt i utjecaj na globalni razvoj.

Interkulturalni odgoj i obrazovanje možemo staviti u vrlo usku poveznicu s globalizacijskim procesima koje osjećamo i vidimo na svim razinama: politika, obrazovanje, gospodarstvo, ekonomska tržišta, geopolitička kretanja, trgovina, vojne strategije. Nameće se pitanje jasnijeg definiranja globalizacije?

Globalizacija je fenomen rastuće mobilnosti, informacija, kapitala, roba, usluga i ljudi. Kada bismo trebali objasniti globalizaciju unutar obrazovnog sustava i obrazovnih politika, mogli bismo dati zaključak kako je globalizacija zapravo odgoj i obrazovanje za stjecanje interkulturalnih znanja i kompetencija. Interkulturalni ravnatelj je stručni i pedagoški voditelj školske ustanove koji mora poznavati i uspješno

se snalaziti sa zahtjevima globalizacije primarno u planiranju vizije i misije škole kao i procesima odlučivanja – tada možemo govoriti o liderstvu u obrazovanju u punom značenju, kako lokalne, nacionalne, tako i europske domene obrazovanja.

4. ZAKLJUČAK

Kontekst oblikovanja i provedbe školske obrazovne politike bio bi nezamisliv bez osviještenosti interkulturalne uloge ravnatelja škole. Škola je ključna odgojno-obrazovna institucija koja radi na provedbi određenih obrazovnih politika s nacionalne razine, ali i kreira vlastitu školsku obrazovnu politiku.

Interkulturalni ravnatelj je zapravo inicijator i sukreator vizije i misije razvoja školske obrazovne politike i njenih razvojnih kurikularnih strategija temeljene upravo interkulturalnim odrednicama obrazovanja. Europska dimenzija obrazovanja je usko povezana sa sadržajima interkulturalnog odgoja i obrazovanja. U konačnici se postavlja pitanje što je to interkulturalno u obrazovanju i na kako se postižu interkulturalne

kompetencije učenika, nastavnika, ravnatelja? Upravo kroz ova pitanja dolazimo do jasnijeg sagledavanja interkulturalne uloge ravnatelja škole i to kroz sljedeće aktivnosti, pristupe i sadržaje: mobilnost, priprema i provedba međunarodnih projekata (Erasmus+, ACES itd.), multijezičnost (uvođenje različitih stranih jezika u nastavni plan i program, posebice izborni dio nastave te mogućnost da se u školama polažu certificirani međunarodni ispiti stranih jezika: DSD (njemački jezik), DELF (francuski jezik), FCE (engleski jezik) itd., interdisciplinarnost, kreativnost, inovativnost, socijalna osjetljivost, poduzetništvo, kultura, primjena zdravih životnih stilova, interkulturalna komunikacija. Interkulturalno društvo je društvo budućnosti.

Ostvarivanje ciljeva i zadataka interkulturalnog procesa učenja i usavršavanja pruža mogućnosti razvijanja i realiziranja znanja, ljudskih potencijala i resursa. Obrazovni sustav posjeduje neograničene mogućnosti usvajanja novih znanja, vrijednosti i kultura kroz proces interkulturalnog odgoja i učenja, a na ravnateljima je zadatak promicanja i provedbe interkulturalne uloge liderstva kao nove dimenzije obrazovanja.

ČLAN SI UDRUGE TAJNIKA I RAČUNOVOĐA U ŠKOLSTVU?

Imaš problem? - **Nazovi.**

Trebaš savjet? - **Nazovi.**

Imaš pritužbu na rad Udruge ili nisi zadovoljan radom Udruge?

- **Pošalji nam pritužbu.**

Želiš pomoći u radu Udruge? - **Prijavi se Udruzi.**

Svakog radnog dana

nazovi Dunju Jakaša i prijavi problem od 8.00 do 14.00 sati

ili pošalji e-mail na:

utirus@utirus.hr; ela.kovacic@utirus.hr ili dunja.jakasa@utirus.hr

Kontakt telefon:

021/221 276

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga Iris Gović Penić na:
casopis.poslovni.edukator@gmail.com

mr. sc.
Iris Gović Penić

Postupak nadomještanja suglasnosti u radnim odnosima nakon posljednjih izmjena Zakona o radu

U Narodnim novinama br. 127/17. dana 20. prosinca 2017. objavljen je Zakon o izmjenama Zakona o radu (dalje: Zakon). Zakon je stupio na snagu osmog dana od objave u Narodnim novinama, dakle, 28. prosinca 2017. Njime se mijenjaju odredba o prijenosu direktiva EU i odredbe o nadomještanju suglasnosti za otkaz ugovora o radu.

PRAVO

1. NADOMJEŠTANJE SUGLASNOSTI

Zakonom je postupak nadomještanja suglasnosti vraćen na uređenje koje je postojalo do 7. kolovoza 2014. Zamijenjeni su svi članci Zakona o radu koji uređuju postupak nadomještanja suglasnosti tako da je propisano da se nadomještanje provodi u postupku pred sudom ili arbitražom. Članci koji su zamijenjeni novima su čl. 41., 151. i 188. Zakona o radu (Narodne novine br. 93/14.).

Čl. 41. Zakona o radu

Ovaj članak uređuje situaciju kada kod radnika postoji smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, smanjenje radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti ili neposredna opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti koju je utvrdilo ovlašteno tijelo u skladu s posebnim propisom. U tim slučajevima poslodavac je dužan, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje toga tijela, ponuditi radniku sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova za koje je radno sposoban, koji moraju, što je više moguće, odgovarati poslovima na kojima je radnik prethodno radio.

Ako je poslodavac poduzeo sve mjere, a ne može radniku osigurati odgovarajuće poslove, odnosno ako je radnik odbio ponudu za sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova koji odgovaraju njegovim sposobnostima u skladu s nalazom i mišljenjem ovlaštenog tijela, poslodavac radniku može otkazati ugovor o radu uz suglasnost radničkog vijeća.

Ako radničko vijeće uskrati suglasnost na otkaz radniku, na nadomještanje suglasnosti se primjenjuje

odredba članka 151. Zakona o radu. O odredbi čl. 151. Zakona o radu slijedi u nastavku. Upravo se odredbama iz ovog članka ponovno mijenja, odnosno uspostavlja, raniji sustav nadomještanja suglasnosti.

Članak 151. Zakona o radu

I čl. 151. je zamijenjen potpuno novim člankom. Prema ovom članku, poslodavac može samo uz prethodnu suglasnost radničkog vijeća donijeti odluku o:

- 1) otkazu članu radničkog vijeća
- 2) otkazu kandidatu za člana radničkog vijeća koji nije izabran, u razdoblju od 3 mjeseca nakon utvrđenih konačnih rezultata izbora
- 3) otkazu radniku kod kojeg je zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti došlo do smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili do smanjenja radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti, odnosno otkazu radniku osobi s invaliditetom
- 4) otkazu radniku s navršениh 60 godina odnosno starijem od 60 godina
- 5) otkazu predstavniku radnika u organu poslodavca
- 6) uvrštavanju osoba iz čl. 34. st. 1. Zakona o radu u kolektivni višak radnika, osim u slučaju kada je poslodavac u skladu s posebnim propisom pokrenuo, odnosno provodi postupak likvidacije
- 7) prikupljanju, obrađivanju, korištenju i dostavljanju trećim osobama podataka o radniku
- 8) imenovanju osobe koja je ovlaštena nadzirati da li se osobni podatci radnika prikupljaju, obrađuju, koriste i dostavljaju trećim osobama u skladu s odredbama Zakona o radu.

Ako radničko vijeće uskrati suglasnost, uskrata mora biti pisano obrazložena, a poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave izjave o uskrati suglasnosti tražiti da tu suglasnost nadomjesti sudska ili arbitražna odluka. Dakle, poslodavci sada ponovno mogu birati hoće li nadomještanje tražiti od suda ili arbitraže. S druge strane, novim odredbama iz čl. 151. Zakona o radu ispušteno je uređenje arbitraže koje je ranije bilo sadržano u st. 5.- 8. Riječ je odredbama koje su se odnosile na listu arbitara, pravilniku koji uređuje arbitražu i odluku o naknadi troškova arbitražnog postupka i nagradama arbitara.

Čl. 188. Zakona o radu

I članak 188. je zamijenjen potpuno novim člankom. Prema odredbama iz tog članka sindikalnom povjereniku za vrijeme obavljanja te dužnosti i šest mjeseci nakon prestanka te dužnosti, a bez suglasnosti sindikata, nije moguće otkazati ugovor o radu.

Ako sindikat uskrati suglasnost na otkaz, uskrata mora biti pisano obrazložena, a poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave očitovanja sindikata zatražiti da suglasnost nadomjesti arbitražna odluka.

Ako sindikat uskrati suglasnost na otkaz, uskrata mora biti pisano obrazložena, a poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave očitovanja sindikata zatražiti da suglasnost nadomjesti sudska odluka. U usporedbi s ranijim uređenjem jest to da se postupak nadomještanja više ne može provoditi pred arbitražom, već samo pred sudom. Dakle, i ovdje je vraćena sudska nadležnost za postupak nadomještanja suglasnosti za otkaz ugovora o radu.

2. PRIJELAZNI REŽIM

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o načinu izbora arbitra i provođenju postupka arbitraže u postupcima nadomještanja suglasnosti (Narodne novine br. 37/16.). Odluka o visini naknade i lista arbitara, koji su trebali biti doneseni odnosno utvrđeni prema Zakonu o radu (Narodne novine br. 93/14.), nikada neće biti doneseni odnosno utvrđeni jer za time više nema potrebe.

Postupci nadomještanja prethodne suglasnosti radničkog vijeća o otkazu ugovora o radu radniku,

odnosno nadomještanja prethodne suglasnosti sindikata o otkazu ugovora o radu sindikalnom povjereniku, koji su prema odredbama čl. 41. st. 5., čl. 151. i čl. 188. Zakona o radu (Narodne novine br. 93/14.) započeti prije stupanja na snagu Zakona, dovršit će se po odredbama Zakona o radu (Narodne novine br. 93/14.).

Postupci nadomještanja prethodne suglasnosti radničkog vijeća na otkaz ugovora o radu povjereniku zaštite na radu odnosno za korištenje nadzornih uređaja kao sredstava zaštite na radu, koji su prema odredbama posebnih propisa započeti sukladno odredbama Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/14.) prije stupanja na snagu Zakona, dovršit će se po odredbama Zakona o radu (Narodne novine br. 93/14.).

Ovaj dio uvršten je u Zakon zato što Zakon o zaštiti na radu (Narodne novine br. 71/14.) upućuje na Zakon o radu u pogledu nadomještanja suglasnosti radničkog vijeća za postavljanje video nadzora kada nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno kada su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja. Poslodavcu je isto tako, prema Zakonu o zaštiti na radu, zabranjeno da tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkáže ugovor o radu povjereniku radnika za zaštitu na radu.

Kako su ovi postupci nadomještanja suglasnosti vezani uz uređenje postupka nadomještanja suglasnosti iz Zakona o radu, prijelaznim i završnim odredbama Zakona uređeni su i ovi postupci tako da je propisano da se na ranije započete postupke primjenjuje Zakon o radu (Narodne novine br. 93/14.). Međutim, ovdje svakako treba imati u vidu da je u sudskoj praksi zauzet stav da sve dok nije bila utvrđena lista arbitara i dok nije bila donesena odluka o visini i naknadi troškova i visini nagrade arbitra da je u postupku nadomještanja suglasnosti nadležan sud (Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž R-2106/16 od 15. studenoga 2016.).

Navedeno znači da, prema Zakonu o radu (Narodne novine br. 93/14.), niti jedan postupak nadomještanja suglasnosti nikada nije prešao u nadležnost (samo) arbitraže. Nadležnost sudova za nadomještanje suglasnosti stvarno nikada nije prestala.

Novine u Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti

Dana 4. siječnja 2018. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti. Bitna je novina za školske ustanove da taj Zakon izmjenom članka 26. smanjuje obveznike zdravstvenog nadzora. Sukladno izmjeni Zakona **osobe u sustavu obrazovanja nisu osobe nad kojima se provodi zdravstveni nadzor i ne podliježu zdravstvenom nadzoru**. Stoga, osobe u sustavu obrazovanja, od dana stupanja na snagu ovog Zakona, nemaju obvezu obavljati zdravstveni pregled prije početka rada niti povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa. U nastavku teksta prikaz novina u Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

1. UVOD

S ciljem smanjivanja i ukidanja zdravstvenih pregleda osoba nad kojima se provodi zdravstveni nadzor, smanjivanja i ukidanja obveza stjecanja znanja o higijeni osoba koje dolaze u neposredan dodir s hranom, Hrvatski sabor je na 6. sjednici 15. prosinca 2017. donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (u nastavku teksta: Zakon). Zakon je objavljen je u Narodnim novinama broj 130/17., a stupio je na snagu 4. siječnja 2018. godine.

Bitne novine su da se Zakonom smanjuju obveznici zdravstvenog nadzora. Obvezne osobe nad kojima se provodi nadzor više nisu osobe u sustavu obrazovanja, zdravstveni radnici (osim zaposlenih u rodilištu), a izuzimaju se od zdravstvenog nadzora osobe koje dolaze u dodir isključivo sa zapakiranom hranom, kao i osobe koje dolaze u dodir isključivo sa zapakiranim kozmetičkim proizvodima. Također, za određene osobe propisuju se izuzimanja od obveze stjecanja znanja o higijeni osoba koje su u neposrednom dodiru s hranom, a završile su odgovarajuće studije te se smatra da posjeduju potrebna znanja o sprečavanju zaraznih bolesti i osobnoj higijeni.

Zakonom se mijenja i rok za obnavljanje znanja o higijeni hrane, umjesto svake 4. godine obvezno je obnavljanje svake 5. godine. **Od 1.1.2019. povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa osoba**

koje su dodiru s hranom obavljat će se na kliconoštvo svakih godinu dana (ranije svakih 6 mjeseci).

Samo zavodi za javno zdravstvo provodit će zdravstveni odgoj i edukacije o higijeni hrane. Prema prijelaznim i završnim odredbama Zakona ministar zdravstva se obvezuje donijeti u propisanim rokovima tri nova pravilnika i dvije odluke koje se odnose na troškove zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom i troškove stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane za osobe koje rade u proizvodnji i prometu kozmetičkih proizvoda. U odnosu na ranije, propisat će jedinstveni iznosi troškova za područje Republike Hrvatske. U vrijeme pisanja ovog članka pravilnici i odluke još nisu bili objavljeni.

2. NOVINE U PROVOĐENJU ZDRAVSTVENOG NADZORA

Člankom 2. Zakona izmijenjen je članak 26. kojim su propisani obveznici zdravstvenog nadzora. Od 1. siječnja 2018., prema članku 2. Zakona, **zdravstveni nadzor provodit će se samo nad sljedećim osoba:**

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji, prometu i usluživanju hrane ili opskrbi stanovništva vodom za ljudsku potrošnju, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, odnosno vodom za ljudsku potrošnju